

Evropski pokret
Srbija

RADNA GRUPA: INFORMACIONO DRUŠTVO I OBRAZOVANJE

Drugo zasedanje Radne grupe Informaciono društvo i obrazovanje Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji je održano u Zrenjaninu 23. februara 2009. godine. Tema drugog zasedanja: **„Značaj nauke i obrazovanja za razvoj informacionog društva i implementaciju ICT u svim sektorima rada i poslovanja“.**

Uvodničari:

1. Martin Bruncko, Republika Slovačka: Uloga ICT u kreiranju politika usmerenih na razvoj ekonomije zasnovane na znanju,
2. Glušac Dragana, Tehnički fakultet Zrenjanin: Informaciono-komunikacione tehnologije u obrazovanju,
3. Minić Bojana, ECDL centar, Beograd: Informatička pismenost po ECDL standardu.

PREPORUKE

1. Obrazovanje je u osnovi razvoja informacionog društva što Srbiji nameće obavezu reforme obrazovnog sistema u smislu uvođenja obaveznog informatičkog obrazovanja na svim obrazovnim nivoima od osnovne, preko srednje škole do fakulteta. U okviru profila informatičkog obrazovanja u Srbiji potrebno je imati u vidu postojanje tri kategorije e-znanja koje je definisao Evropski e-skills forum i to: a) *znanje ICT praktičara* što podrazumeva sposobnosti istraživanja, razvoja, dizajniranja, planiranja, upravljanja, proizvodnje, konsultacija, instaliranja, administriranja i podrške ICT sistemima, b) *ICT korisnika* što podrazumeva sposobnosti svakog pojedinca da koristi ICT, c) *e-poslova znanja* obuhvataju ona koja omogućavaju da se iskoriste nove poslovne mogućnosti upotrebom ICT. Takođe, domaći obrazovni sistem, mora da bude prilagođen da pruža efikasno obrazovanje na svim nivoima promovišući kreativno razmišljanje i uvođenje učenja tokom čitavog života (LLL). U tom kontekstu bi bilo korisno u Srbiji usvojiti dugoročnu i konzistentnu e-obrazovnu strategiju;
2. Savremeno obrazovanje podrazumeva dovođenje računara i Interneta u sve škole i na sve fakultete, i u tom smislu pokrenute akcije u Srbiji treba dalje podržati;
3. Dobra infrastruktura je ključan preduslov prenošenja nastavnih sadržaja što podrazumeva dalji rad na razvoju širokopojsnih konekcija i liberalizaciji tržišta telekomunikacija u Srbiji;
4. Primena računara u nastavi zahteva permanentu obuku profesora (teaching the teachers) koji će znati da koriste savremene informacione alate u nastavi i da učenicima umesto linearne nastave, ponude individualnu, multimedijalnu, hiperlinkovanu nastavu. Na ovaj način postižu se veći efekti u nastavi, jer je veća krivulja pažnje učenika i veći je stepen usvajanja i pamćenje gradiva. Uloga profesora se menja i on uz računar postaje trener koji pomaže učenicima da prate svoju individualnost i razvijaju kreativnost. Pored računara, savremena nastava

---

Evropski pokret u Srbiji

Kralja Milana 31/II
11000 Beograd, Srbija
Tel: 011/ 3640-174
Fax: 011/ 3640-202
office@emins.org
www.emins.org

PROJEKAT FINANSIRA EU
KROZ FOND ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
KOJIM RUKOVODI DELEGACIJA EK U REPUBLICI SRBIJI,
A TEHNIČKI REALIZUJE PRESS NOW

Evropski pokret
Srbija

- podrazumeva i korišćenje obrazovnih računarskih softvera i udžbenika koje prate CD zapisi;
5. Sistem informatizacije obrazovanja u Srbiji usko je povezan sa potrebom standardizacije u obrazovanju i uvođenja sistema kvaliteta u obrazovanju;
  6. Obrazovni softveri moraju biti licencirani i mora se uvesti više reda u ponudu ovih softvera na domaćem tržištu;
  7. Pored samog informatičkog obrazovanja, ICT sadržaje treba uvoditi u sve nastavne oblasti s obzirom na činjenicu da ICT tehnologije imaju primenu u svim sektorima rada i poslovanja. Na primer, medicinske škole mogu ponuditi ICT trening iz upravljanja informacionim sistemom bolnice.
  8. Treba razvijati i koristiti prednosti učenja na daljinu;
  9. Razvoj obrazovnih sadržaja i uopšte razvoj tržišta sadržaja je usko povezan sa aktivnostima digitalizacije kulturnog blaga Srbije, digitalizacijom biblioteka i arhiva;
  10. ICT tehnologije iskoristiti tako da obrazovni sadržaji stignu do svih stanovnika. Uvažiti premisu jednakih prava na obrazovanje polazeći od činjenice da ruralne i manje razvijene oblasti nemaju mogućnost korišćenja Interneta i obrazovnih sadržaja koji se nalaze na toj mreži. Takođe, u obrazovanje uvoditi ICT imajući u vidu i ljude sa posebnim potrebama koji upravo zahvaljujući ovim tehnologijama mogu steći potrebna obrazovanja i postati korisni članovi društva. Koristiti ICT u kontekstu poboljšanja položaja žena u Srbiji;
  11. Polazeći od stava *Internet za sve*, Srbija mora podržati široku akciju obrazovanja svih građana koji moraju posedovati osnovne ICT veštine. ECDL/ICDL se prepoznaje kao prihvaćeni obrazovni standard informatičkog obrazovanja i pismenosti i po nacionalnoj Strategiji razvoja informacionog društva i po ostalim obavezujućim dokumentima kao što je eSEE Agenda+;
  12. Informatička pismenost po ECDL/ICDL standardima mora biti standard ne samo za radnike u javnoj upravi, već posebno za radnike u privredi. Posedovanje IC DL sertifikata olakšava postupak prijema radnika u radni odnos, tako da preduzeća ne moraju vršiti dodatno testiranje i proveru, što povećava i mobilnost radne snage;
  13. ICT obrazovanje treba da bude ponuđeno nezaposlenim licima u formi prekvalifikacije i mogućeg novog zaposlenja,
  14. Permanentno obrazovanje i praćenje ICT i e-poslovnih tehnologija mora biti obezbeđeno menadžerima domaćih preduzeća koji će jedino posedujući takve sposobnosti i znanja moći da donose ispravne i zasnovane poslovne odluke;
  15. Država mora posebno podržavati ICT obrazovanje kadrova i menadžera u MSP;
  16. Istraživačko razvojni potencijali imaju veliki značaj za razvoj društva zasnovanog na znanju. Kvalitetni kadrovi i dobra istraživačko-razvojna infrastruktura uslov su bilo kreiranja svog znanja, ili usvajanja i adaptiranja tuđeg. Evidentirane karakteristike domaćeg istraživačko-razvojnog ambijenta sigurno da nisu osnova na kojoj možemo graditi savremene privredne potencijale koji će bazirati na znanju i primeni novih ICT tehnologija. U tom smislu, Srbija mora pristupiti radikalnoj reformi istraživačko-razvojne politike uvažavajući parametre procesa inoviranja u savremenom svetu. Srbija se mora više uključivati u istraživačke projekte EU u okviru FP 7 posebno iz domena ICT;
  17. Potrebna je veća uključenost Ministarstva obrazovanja u pitanja vezana za ICT obrazovanje i uopšte uvođenje ICT u ukupan obrazovni sistem Srbije;

Evropski pokret u Srbiji

Kralja Milana 31/II
11000 Beograd, Srbija
Tel: 011/ 3640-174
Fax: 011/ 3640-202
office@emins.org
www.emins.org

PROJEKAT FINANSIRA EU
KROZ FOND ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
KOJIM RUKOVODI DELEGACIJA EK U REPUBLICI SRBIJI,
A TEHNIČKI REALIZUJE PRESS NOW

Evropski pokret
Srbija

18. Razvoj mernih instrumenata i redovno praćenje uvođenja ICT u sistem obrazovanja u Srbiji je prioritetan zadatak koji će omogućiti zatvaranje gepa u raspoloživosti statistike ovog tipa;
19. Mediji moraju biti aktivniji i više pratiti problematiku vezanu za razvoj informacionog društva i ICT obrazovanja;
20. Stvaranje modernog obrazovnog sistema u Srbiji zahteva objedinjavanje univerziteta, instituta, istraživačkih centara i poslovnih krugova oko "naučnog trougla" – obrazovanja, istraživanja i inovacija što je jedini put da Srbija postane umreženo društvo zasnovano na znanju;
21. Potrebno je takodje obezbediti saradnju između privatnog i javnog sektora kako bi se povezali bazični e-obrazovni treninzi, više obrazovanje i profesionalni razvoj;
22. Kreatori politike moraju biti konzistentniji u promovisanju strategije koja podržava ICT edukaciju i karijere.

Preporuke vezane za realizaciju eSEE Agende+ koje se odnose na oblast obrazovanja su sledeće:

Inovacije i investicije u ICT istraživanje i obrazovanje

- Nastaviti realizaciju projekta Ministarstva prosvete i Telekoma za priključivanje svih škola u Srbiji na Internet uz naglasak na potrebu uvođenja brzog Interneta, a ne dial-up konekcije. U sklopu ovih aktivnosti treba ustanoviti bezbednu školsku mrežu sa svim relevantnim obrazovnim i ostalim sadržajima;
- Izraditi kurikulume u skladu sa evropskim standardima osnovne ICT pismenosti i koordinirati kvalitetno usavršavanje nastavnika u oblasti ICT;
- Realizovati prepoznatljiv Nacionalni portal obrazovnih resursa;
- Realizovati programe obuke odraslih po ECDL standardu. Obezbediti veće učešće i podršku države u ovoj oblasti;
- Podržati dalje racionalno funkcionisanje Akademske mreže;
- ICT istraživanja uključiti u nacionalne prioritete i povećati izdvajanja za ova istraživanja jer Srbija u tom smislu značajno zaostaje ne samo za zemljama EU, već i za zemljama JIE (više izdvajaju Hrvatska, BIH);
- Izvršiti kompletiranje i pristup bazi istraživača;
- Izraditi Strategiju za korišćenje softvera otvorenog koda i formirati Nacionalni Centar za promovisanje i pomoć u saradnji sa NVO koji već imaju iskustva u tome.

Dr Marijana Vidas-Bubanja

Evropski pokret u Srbiji

Kralja Milana 31/II
11000 Beograd, Srbija
Tel: 011/ 3640-174
Fax: 011/ 3640-202
office@emins.org
www.emins.org

PROJEKAT FINANSIRA EU
KROZ FOND ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
KOJIM RUKOVODI DELEGACIJA EK U REPUBLICI SRBIJI,
A TEHNIČKI REALIZUJE PRESS NOW